

ACER protiv netržišnih mera kao odgovor na rast cena energije

Skok cena gasa, struje, CO2 dozvola

DOLAZI ZIMA

U energetskom siromaštvu 31 milion Evropljana

Kakve odgovore nudi EU?

Poljska: U politiku zelene tranzicije ugraditi mere protiv energetskog siromaštva

Komisija usvojila 5. listu PCI projekata

Kopač: Porez na CO2 u Zapadnom Balkanu do 2025.

Nemačka: TE na ugalj u Nemačkoj znatno profitabilnije od gasnih

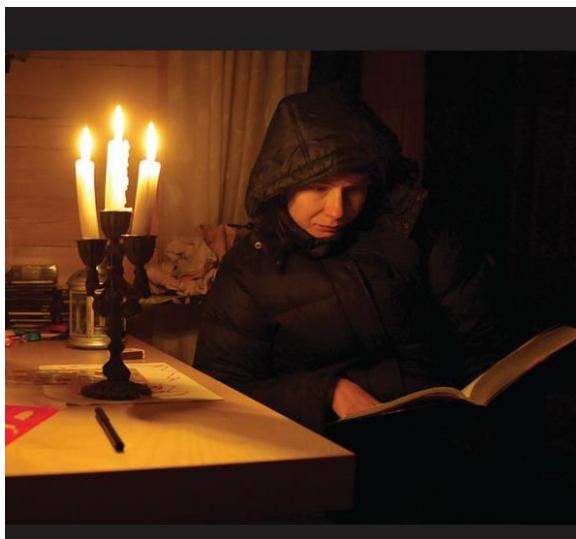
Berlin poziva SAD da odustanu od sankcija Severnom toku 2?

SADRŽAJ

U energetskom siromaštvu 31 milion Evropljana	OVDE
Kratkoročna i dugoročna rešenja	OVDE
Kako odgovoriti na posledice Zelene tranzicije?.....	OVDE
ACER protiv netržišnih mera kao odgovor na rast cena energije	OVDE
Gornja granica cena ugrožava šire ciljeve .....ž.....	OVDE
Strateške rezerve pretnja formiraju komercijalnih zaliha	OVDE
Španija i Poljska upozoravaju na manipulaciju na EU ETS tržištu	OVDE
ESMA: Nema dokaza o špekulativnoj trgovini dozvola za emisije	OVDE
Poljska: U politiku zelene tranzicije ugraditi mere protiv energetskog siromaštva	OVDE
Komisija usvojila 5. listu PCI projekata	OVDE
Mađarska posle goriva ograničava i cene električne energije	OVDE
Nemačka koalicija dogovorila izlazak iz uglja 2030.	OVDE
Nemačka: TE na ugalj u Nemačkoj znatno profitabilnije od gasnih	OVDE
Sekretarijat EnZ saglasan je o konačnoj sertifikaciji Ukrenerga	OVDE
Kopač: Porez na CO2 u Zapadnom Balkanu do 2025.	OVDE
Reuters: Severni tok 2 dobija dozvolu pre kraja godine?	OVDE
Gasprom će pokriti trećinu rastuće svetske potrošnje gasa.....	OVDE
Berlin poziva SAD da odustanu od sankcija Severnom toku 2?	OVDE
Nacrt zakona EU uvodi nove standarde za dekarbonizaciju zgrada do 2050. godine.....	OVDE
POSLEDNJA VEST: Skok cena energije i CO2 dozvola	OVDE

U energetskom siromaštvu 31 milion Evropljana

BRISEL - Oko 31 milion Evropljana živi u energetskom siromaštvu i nisu bili u stanju da održe svoje domove adekvatno toplim, prema podacima Eurostata koje je citirala Evropska komisija u svom izveštaju o stanju energetske unije za 2021., piše **Euractiv**.

Međutim, mnogi kažu da je taj broj potcenjen jer ne postoji zajednička definicija energetskog siromaštva u celoj Evropi, što otežava procenu obima problema. Na primer, Zajednički istraživački centar Komisije izračunao je 2019. da 50 miliona ljudi živi u energetskom siromaštvu – skoro 20 miliona više od najnovijih procena EU.

Marta Majers (Martha Myers) iz Prijatelja Zemlje, ekološke nevladine organizacije, je upozorila da bi ovaj broj mogao porasti na 80 miliona zbog trenutne krize cena energije u kombinaciji s uticajem krize COVID-a.

Kratkoročna i dugoročna rešenja

Kratkoročno, rešenja uključuju privremena smanjenja poreza i paušalnih plaćanja domaćinstvima s niskim prihodima. Španija, Francuska, Italija i Grčka donele su ovakve mere.

Države članice EU imaju pristup fondu od 10,8 milijardi evra dodatnih prihoda ostvarenih od šeme EU za trgovinu emisijama akumuliranih od početka godine, istakla je Komisija. "Ne postoji ograničenje koliko se toga može iskoristiti za zaštitu ugroženih domaćinstava", rekla je komesarka EU za energetiku Kadri Simson.

Dugoročno, rešenje koje je izneo Brisel je smanjenje oslanjanja na uvezena fosilna goriva povećanjem uštede energije i povećanjem količine domaćih obnovljivih izvora u energetskom miksnu Europe.

„Jedini dugoročni lek protiv šokova potražnje i volatilnosti cena je prelazak na zelenu i efikasniju energiju“.

Kako odgovoriti na posledice Zelene tranzicije?

Međutim, potrošačke grupe ističu da je energetska kriza razotkrila neke od kontradikcija zelene tranzicije: Kako napuštanje uvozne nafte i gasa postaje hitnije, zaštita potrošača od fluktuacija cena će postati sve potrebnija tokom tranzicije.

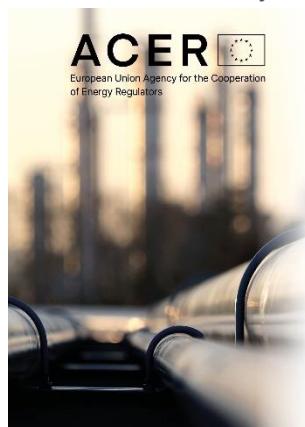
„Ono što se sada dešava malo je otvorilo oči kada je u pitanju zelena tranzicija“, kaže Els Brugeman (Bruggeman), iz Euroconsumers, organizacije sa članovima u Belgiji, Italiji, Portugalu i Španiji.

“Neki tvrde da ova situacija neće potrajati nakon proleća 2022. Ali verovatno će se ponoviti, posebno kada se uzme u obzir zelena tranzicija. Biće nam potrebno mnogo više fleksibilnosti u smislu rezervnog gasa u slučaju nestasice obnovljive energije. A sa više obnovljivih izvora koji dolaze u elektroenergetsku mrežu, nije isključeno da se ova situacija ponovi”, rekla je ona.

ACER protiv netržišnih mera kao odgovor na rast cena energije

LJUBLJANA - Preliminarni izveštaj o rastu cena energije i radu tržišta električne energije koji je pripremila Agencija za saradnju energetskih regulatora (ACER) (finalni će biti spreman do aprila 2022.) hlađi predloge vlada Španije i Francuske za rešavanje kriza cena u sektoru.

Stručnjaci EU regulatora ne odobravaju ideju ograničavanja cene gasa ili postavljanja prosečne cene između svih tehnologija, kao i centralizovane kupovine koju zahtevaju neke zemlje.

Dokument je odgovor na razilaženja učesnika oktobarskog samita lidera EU27 o tome kako odgovoriti na energetsku krizu u Evropi. Dok južne zemlje, poput Španije ili Francuske, pozivaju na snažne mere i duble promene, severne zemlje, počevši od Holandije ili Nemačke, smatraju da će povećanje cena biti privremeno, pa su kratkoročne nacionalne mere dovoljne da podrže ugrožene domaćinstva i preduzeća.

ACER u izveštaju daje za pravo „EU severu“ i konstatiše da, iako su cene dostigle „nivo bez presedana na Starom kontinentu – 400% veće nego u aprilu u slučaju gasa i 200% kod električne energije – odskok je „privremen“ i naglašavaju da tržišta fjučersa predviđaju „značajan pad“ veleprodajnih cena gase i struje u proleće 2022., kada prođe zima.

Gornja granica cena

Dokument, koji će poslužiti kao podloga za predloge o tržištu gase koje će Izvršna vlast EU

dati u decembru, kao i za novu debatu evropskih lidera, upozorava da iako ideja o uspostavljanju gornje granice cena može „umanjiti kratkoročne zabrinutosti, može ugroziti i šire ciljeve, kao što su inovacije ili konkurenčija, kao i poverenje u veleprodajna tržišta, što bi zauzvrat moglo dovesti do smanjenja broja operatera i viših cena“.

„Osnovna dilema u situacijama neuobičajeno visokih cena je da, dok se političari fokusiraju na zaštitu najugroženijih, uloga vrednosnih cenovnih signala ne bi trebalo da nestane. U nedostatku takvih signala, opcije će verovatno dovesti do manje očekivanog ponašanja“, navodi se u izveštaju ACER-a, koji smatra da bi ovakav pristup mogao ugroziti sigurnost snabdevanja u srednjem roku.

Strateške rezerve

Što se tiče povećanja strateških rezervi, stručnjaci upozoravaju da takva strategija traži odgovarajući analizu, jer „može ograničiti komercijalne skladišne aktivnosti, što bi moglo dovesti do „viših konačnih cena“.

U izveštaju se takođe upozorava da nije jasno da bi centralizovana kupovina gase uticala na cene i naglašava da bi zajedničke kupovine koje predlažu evropske kompanije morale da budu dovoljno atraktivne da neutrališu efekte povećane potražnje sa azijskih tržišta, koja podiže cene.

Osim toga, gasovodi kojima se gas doprema u Evropu do sada nisu pojačali snabdevanje, zbog čega u ACER smatraju da je „otvoreno pitanje da li bi zajedničke kupovine imale materijalnog efekta“. Umesto toga, regulator predlaže alternativne mere poput daljeg usklađivanja tržišnih pravila.

Španija i Poljska upozoravaju na manipulacija na EU ETS tržištu

BRISEL - Stvara li se balon cena na tržištu ugljenika u EU, podstičući trenutan rast cena energije? Prema Madridu i Varšavi, odgovor je potvrđan – barem delimično, piše 25. novembra *Euractiv*.

"Postoji značajna korelacija između povećanja nivoa cena (na ETS-u) i povećanog prisustva onih koji nisu aktivni na tržištu, posebno nakon jula 2020. godine", navodi španska vlada u 'non-pejperu' (neslužbenom dokumentu) poslatom Evropskoj komisiji 30. septembra.

U međuvremenu, cena dozvola za CO2 (eng. EUA) na evropskom tržištu ugljenika doprinela je "otprilike petini" povećanja cene energije, prema Fransu Timermansu, šefu EU klimatske politike.

Madrid ukazuje da bi EU tržište ugljenika trebalo delovati kao signal industriji da se dekarbonizuje, a ne kao alat špekulantima da lako zarade. „Ako finansijske spekulacije, a ne stvarni faktori, prebrzo podignu cene, to preti prelasku na industriju koju pokreće čista energija“, tvrdi se u dokumentu španske vlade.

Španija nije sama u upiranju prstom u špekulante. Gotovo identična poruka stigla je i iz Poljske, koja u sopstvenom 'non-pejperu', objavljenom u oktobru, navodi da je porast cena vidljiv od leta 2020. na ETS-u "podstaknut špekulacijama, a ne osnovama tržišta".

"Ovo dovodi u opasnost finansijski kredibilitet energetskih kompanija, ometa zelenu tranziciju njihove imovine i preopterećuje naše najugroženije građane", dodaje se.

ESMA: Nema dokaza o špekulativnoj trgovini dozvola za emisije

BRISEL - U [preliminarnom izveštaju](#) objavljenom 19. novembra, Evropska agencija za hartije od vrednosti i tržišta (ESMA) nije pronašla dokaze o ilegalnim tržišnim špekulacijama na tržištu EU za trgovinu ugljenikom (EU ETS).

Preliminary report
Emission Allowances and derivatives thereof

U oktobru je Evropska komisija zatražila od ESMA da prati svaku moguću manipulaciju tržištem, nakon optužbi da su špekulantи hedž fondova podigli cene u Evropi.

„Sve veći broj učesnika na tržištu deluje u skladu sa uočenom ekspanzijom EU ETS tržišta“, navodi ESMA u svom izveštaju, prenosi *Reuters*.

„Povećanje broja učesnika na tržištu samo po sebi ne može se uzeti kao dokaz za bilo kakve obrasce neurednog trgovanja ili manipulisanja učesnicima na tržištu ugljenika,“ dodaje regulator.

Poljska: U politiku zelene tranzicije ugraditi mere protiv energetskog siromaštva

VARŠAVA - Za Poljsku, pitanje nije samo u zelenoj tranziciji – već i u zaštiti ljudi od energetskog siromaštva. U zemlji u kojoj je BDP po glavi stanovnika ispod proseka EU, ublažavanje uticaja viših cena energije na mala preduzeća i potrošače je glavni politički prioritet, piše 25. novembra *Euractiv*.

Prema Varšavi, hitno je potrebno stvaranje novih finansijskih mehanizama i proširenje postojećih instrumenata za sprečavanje i smanjenje energetskog siromaštva.

Ti mehanizmi, dodaje se, treba da budu "ugrađeni u fondove EU" i "posebno fokusirani na domaćinstva, sa ciljem da se pozabave negativnim društvenim efektima klimatske politike EU danas i u budućnosti".

Komisija usvojila 5. listu PCI projekata

BRISEL - Evropska komisija usvojila je 19. novembra listu ključne prekogranične energetske infrastrukture za izgradnju integrisanijeg i otpornijeg unutrašnjeg energetskog tržišta EU i postizanje energetskih i klimatskih ciljeva EU.

Peta lista Projekata od zajedničkog interesa (PCI) obuhvata 98 projekata: 67 u prenosu i skladištenju električne energije, 20 u prirodnom gasu, šest projekata CO2 mreže i pet projekata

pametnih mreža. Svi PCI projekti podležu pojednostavljenim procedurama izdavanja dozvola i regulative i kvalificuju se za finansijsku podršku iz EU fonda za povezivanje Europe (CEF), saopštila je Komisija.

Komisija je napomenula da lista ne obuhvata nijedan novi infrastrukturni projekat u oblasti prirodnog gasa. Nekoliko odabranih gasnih projekata, koji su već bili na 4. PCI listi, su projekti koji su neophodni kako bi se osigurala sigurnost snabdevanja država članica. Pojačana procena održivosti dovela je do toga da su brojni gasni projekti izbačeni sa liste, saopštila je Komisija.

Lista usvojena 19. novembra uspostavljena je u skladu sa postojećom Uredbom o transevropskoj energetskoj mreži (TEN-E). Komisija je u decembru 2020. godine predložila reviziju uredbe o TEN-E kojom bi se okončala prihvatljivost infrastrukturnih projekata za naftu i prirodni gas za buduće PCI liste i stvorila obaveza za sve projekte da ispunjavaju obavezne kriterije održivosti, kao i da slede 'princip bez nanošenja značajne štete' kako je navedeno u Zelenom dogovoru.

Delegirani akt sa 5. PCI listom biće dostavljen Evropskom parlamentu i Savetu Evrope. Oba suzakonodavca imaju dva meseca da prihvate ili odbiju listu – proces koji se može produžiti za još dva meseca, ako je potrebno. Na osnovu važećih zakonskih odredbi, suzakonodavci nemaju mogućnost izmene nacrta liste.

Mađarska posle goriva ograničava i cene električne energije

BUDIMPEŠTA - Mađarska vlada najavila je 18. novembra da će ograničiti cene električne energije za hiljade malih poslodavaca, proširivši time meru kojom je ublažila cenovni udar na domaćinstva, prenosi **Reuters**.

Mađarska privredna komora izala je s podatkom da su visoke cene energije ugrozile poslovanje 21.000 malih i srednjih preduzeća, a mnogo ih je u sektorim u kojima nije moguće povećanje prebaciti na kupce. Komora je predložila i da se zamrznu ostala davanja za snabdevače energije i zabrana uvođenja novih.

Mađarska Vlada je nedelju dana ranije na tri meseca zamrznula i cene goriva.

Inače, ta država nastavlja s politikom energetske tranzicije uz pomoć nuklearnih i obnovljivih izvora. Do 2030. očekuje se da će više od petine potreba zadovoljavati iz OIE. Do sredine dekade cilj je instalirati više od 6.000 MW iz fotonapona. U transportu se pak računa na vodonik i električnu energiju.

Nemačka: TE na ugalj u Nemačkoj znatno profitabilnije od gasnih

BERLIN - Potražnja za ugljem u Evropi raste uoči zime, jer rastuće cene prirodnog gasa čine da je "prljavije gorivo" isplativije za sagorevanje u termoelektranama, piše 23. novembra

Bloomberg.

Termoelektrane na ugalj u Nemačkoj i dalje su znatno profitabilnije od gasnih postrojenja, čak i kada je referentna unutardnevna cena za ugalj porasla na najviši nivo u mesec dana, a cena dozvole za emisiju tone CO₂ blizu rekorda iznad 70 evra.

Tabela za prvi kvartal naredne godine, koja procenjuje profitabilnost za različite vrste goriva, pokazuje marže elektrana na ugalj iznad 80 eura, dok će proizvodnja električne energije sagorevanjem prirodnog gasa biti sa negativnim maržama, piše Bloomberg.

Nemačka koalicija dogovorila izlazak iz uglja 2030.

BERLIN - Nova nemačka koalicija SPD-a, Zelenih i liberalnog FDP-a dogovorila je 24. novembra koalicioni sporazum kojim se pomera datum postupnog ukidanja uglja u zemlji sa 2038. na do 2030. godine.

Kreel © Vargas

Stranke takođe planiraju da podignu nemački cilj za obnovljive izvore za 2030. sa 65% na 80% potražnje za električnom energijom.

Solarni kapaciteti za 2030. bi se udvostručili na 200 GW, a vetroelektrane na moru za 50% na 30 GW, dok je ciljni kapacitet elektrolizera za proizvodnju vodonika udvostručen na 10 GW.

Lideri stranaka predstavili su sporazum nakon nedelja pregovora u Berlinu posle izbora 26. septembra.

Ko-lider Stranke Zelenih Robert Habek (Habeck) trebalo bi da bude novi ministar ekonomije, energije i klime.

Na konferenciji za novinare, Habek je potvrdio datum napuštanja uglja 2030. godine i najavio planove za postavljanje minimalne cene za CO2 od 60 Eur/mt bez navođenja detalja.

Cene dozvole za emisiju tone CO2 u EU dostigle su rekordnih 72,91 eura/mt 24. novembra, skoro utrostručivši se u odnosu na prethodnu godinu zbog strožih klimatskih ciljeva EU.

Razgovore je pratio spiralni rast cena energije s budućom ulogom gasa kao jednim od kontroverznijih pitanja između strana i ključnim odlukama od smernica EU o taksonomiji do novog gasovoda Severni tok 2 koji se nazire.

Nemački nuklearni izlazak 2022. i tekući planovi za postupno izbacivanje uglja trebalo bi da povećaju zavisnost najveće evropske ekonomije od gasa.

Raniji izveštaji su ukazivali na to da će sporazum uključivati ciljni datum do 2040. godine za postupno ukidanje gasa.

Adrian Dorš (Dorsch), vođa sektora dugoročne evropske analize gasa u **S&P Global Platts** Analytics kaže da u agenciji prepostavljaju oštar pad potražnje za gasom za grejanje do 2040. godine, ali dodaje da potpuna zabrana zamene velikih ložišta 2040. verovatno neće biti moguća.

Platts Analytics predviđa da će nemačka proizvodnja energije iz gasa u 2025. premašiti proizvodnju uglja po prvi put u istoriji i već predviđa malo prostora za ugalj nakon 2030. godine.

Predviđa se da će dugoročne cene gase i električne energije pasti s prosekom za 2022-2026. manjim od polovine sadašnjih nivoa, prema petogodišnjim prognozama Platts Analyticsa.

Kopač: Porez na CO2 u Zapadnom Balkanu do 2025.

BEOGRAD - Najkasnije do 2025. godine biće uveden porez na ugljendioksid na Zapadnom Balkanu, rekao je Janez Kopač, odlazeći direktor Sekretarijata Energetske zajednice.

Najavio je da će na sednici Ministarskog saveta Energetske zajednice, u Beogradu 30. novembra, biti usvojeno nekoliko direktiva EU od kojih su najvažnije o energetskoj i klimatskoj politici, obnovljivim izvorima energije i energetskoj efikasnosti.

„Možda je još važnija diskusija o mapi puta dekarbonizacije koja najavljuje da bi došlo do uvođenja cena (taksi) na emisije ugljen-dioksida, najkasnije do 2025“, rekao je Kopač nakon sastanka skupštine Energetske zajednice u Beogradu.

Uvođenje taksi je, prema njegovim rečima, praktično jedini način da se ekonomija okreće većoj upotrebi obnovljivih izvora energije.

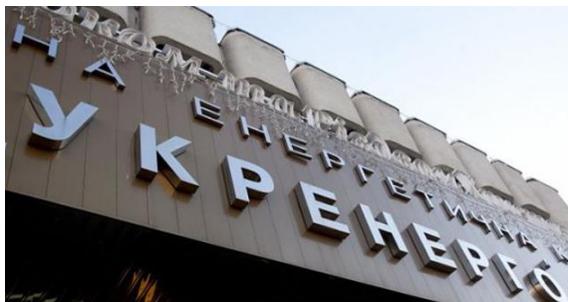
Naglasio je i da će sredstva od naplate taksi ići u nacionalne budžete, a ne u evropski, dok će zemlje koje budu primenjivale taj mehanizam zadržati preferencijalni tretman pri izvozu u EU.

Kopač, kome mandat načelu EnZ ističe 1. decembra, smatra da je stoga uvođenje poreza na ugljen dioksid na nacionalnom nivou bolje rešenje od prekogranične takse na CO2 koju EU uvodi za 2026., novac u tom slučaju ide u evropski budžet.

Sekretarijat EnZ saglasan je o konačnoj sertifikaciji Ukrrenerga

KIJEV, BEČ - Sekretarijat Energetske zajednice potvrdio je mogućnost konačne sertifikacije operatora prenosnog sistema NPC Ukrrenergo, rekla je članica Nacionalne regulatorne komisije za energetiku i komunalne usluge Ukrajine (NEURC) Olha Babij.

"Sekretarijat Energetske zajednice potvrdio je nezavisnost NPC Ukrrenergo i pristao na konačnu sertifikaciju ukrajinskog operatera prenosnog sistema", napisala je 27. novembra Babij na svojoj **Facebook** stranici.

Ona je istakla da je postizanje sertifikacije u skladu sa zahtevima i standardima Evropske unije neophodno za ujedinjenje ukrajinskog energetskog sistema sa evropskim.

Zamenik ministra energetike za evropske integracije Jaroslav Demčenkov je sa svoje strane istakao da "sertifikat potvrđuje da operater i njegov deoničar, Ministarstvo energetike, obavljaju svoj posao i komuniciraju u skladu sa zahtevima i standardima EU, posebno Trećeg energetskog paketa".

"Bilo je potrebno mnogo objašnjavati da bi Ukrrenergo prema evropskim standardima trebalo da bude nezavisan od ministarstva kao vlasnik i delovati po međunarodnim standardima korporativnog upravljanja, a ne prema uobičajenom vertikalnom upravljanju državnim kompanijama", ", napisao je u subotu na svojoj Facebook stranici.

Berlin poziva SAD da odustanu od sankcija Severnom toku 2?

VAŠINGTON, BERLIN - Nemačka je privatno pozvala SAD da odustanu od ideje uvođenja sankcija protiv ruskog projekta gasovoda Severni tok 2, objavio je u 28. novembra američki website časopis **Axios** pozivajući se na poverljivi dokument koji tvrdi da je dobio.

"Unilateralna akcija" američkog Kongresa u vezi s projektom bi "ozbiljno oslabila transatlantsko jedinstvo u odnosu na Rusiju", navodi se u "non-pejperu" koji je Nemačka poslala Vašingtonu, piše **Axios** prenoseći poverljivi dokument od šest stranica.

U njemu Nemci tvrde da Severni tok 2 u svom trenutnom stanju ne predstavlja "nikakvu pretnju" energetskoj sigurnosti Ukrajine - što je argument Vašingtona dovoljan kao osnova za potencijalne sankcije. Berlin je takođe ukazao da će sankcije SAD naštetići američkim saveznicima u Evropi, uključujući Berlin, i na taj način oslabiti "kredibilitet američke vlade".

Berlin je takođe izneo nekoliko mera koje je spremjan da preduzme "ako Rusija pokuša da iskoristi energiju kao oružje". One idu u rasponu od "snažnih javnih poruka" do prekida bilateralnih političkih sastanaka s Moskvom i novih ekonomskih sankcija, kao i "podrške" "žrtvama ruske upotrebe energije kao oružja".

Dokument takođe obaveštava SAD o procesu sertifikacije projekta gasovoda, ukazujući da se konačno odobrenje može očekivati najkasnije između jula i septembra 2022. godine.

U subotu su američki mediji izvestili da se izgleda administracija predsednika Džoa Bajdene protivi novoj seriji sankcija protiv ruskog projekta, o kome trenutno raspravlja Kongres. Ako prođu, moglo bi pogoditi kompanije uključene u proces testiranja i sertifikovanja projekta, prenosi **Bloomberg**.

Agencija napominje da stav Berlina po tom pitanju zavisi od opredeljenja nove vlade koja će tamo preuzeti dužnost. Prošle nedelje, dolazeći nemački vicekancelar i ko-lider stranke Zelenih, Robert Habek, opisao je gasovod kao sredstvo za stavljanje Ukrajine pod pritisak i da "povećava zavisnost nemačke politike (od Moske)".

Reuters: Severni tok 2 dobija dozvolu pre kraja godine?

MOSKVA - Obustava procesa odobravanja dozvole za početak rada ruskom gasovodu Severni tok 2 od strane nemačkog regulatora mogla bi biti kratkotrajna, jer je Evropa gladna još prirodnog gasa, rekao je analitičar u ponedeljak nakon sastanka sa zvaničnicima ruskog državnog plinskog giganta Gasprom.

Prošle nedelje, nemački energetski regulator privremeno je zaustavio proces sertifikacije za novi gasovod kojim će se ruski gas prenositi u Evropu, stvarajući novu prepreku spornom projektu i podižući regionalne cene gasa.

Izvori iz nemačke vlade rekli su za **Reuters** da bi obustava mogla odgoditi puštanje infrastrukture u rad do sledećeg marta.

Nemački regulator je rekao da je certifikacija privremeno obustavljena jer prema nemačkom zakonu konzorcijum sa sedištem u Švajcarskoj koji stoji iza Severnog toka 2 prvo mora formirati nemačku filijalu kako bi dobio licencu za rad.

Ronald Smith, analitičar moskovske brokerske kuće BCS, rekao je za Reuters nakon razgovora s višim menadžerima Gasproma da bi to moglo potrajati samo nekoliko nedelja i da ruski gasni kolos nije bio iznenađen odlaganjem.

Gasprom će pokriti trećinu rastuće svetske potrošnje gasa

SANKT PETERSBURG - Globalna proizvodnja gasa između 1. januara i 30. septembra iznosila je 3,2 biliona m³, što je povećanje od 110 milijardi m³ (ili 4%) u odnosu na isti period 2020. godine.

Više od polovine globalnog rasta proizvodnje gasa – 56 milijardi m³ (ili 51%) – obezbedio je Gasprom, prenosi **Neftegaz.ru**.

U Evropi, tokom 9 meseci, proizvodnja gasa smanjena je za 10 milijardi m³ (ili za 6 %) u odnosu na prva tri kvartala 2020. godine.

Gasprom je objavio da je u prvih 9 meseci 2021. godine, usled rastuće potražnje i pada domaće proizvodnje prirodnog gasa, evropski uvoz gasa porastao za 18 milijardi m³ (ili za 7,5%) u odnosu na isti period 2020. godine.

Tokom ovih 9 meseci, Evropa je povećala svoj uvoz za 31 milijardu m³ (ili za 20,4 %), pri čemu je otprilike polovinu ovog obima (ili 48 %) isporučio Gasprom.

Istovremeno, uvoz LNG-a je smanjen za 13 milijardi m³ (ili za 14,5%).

Nacrt zakona EU uvodi nove standarde za dekarbonizaciju zgrada do 2050. godine

BRISEL - Nacrt direktive EU, koji bi trebao biti objavljen 14. decembra, uvodi minimalne standarde energetske efikasnosti za postojeće zgrade koje su podvrgnute velikim radovima na renoviranju kao deo obnovljenog nastojanja da se postigne ciljani fond zgrada sa nultom emisijom do 2050. godine, piše **Euractiv**.

Otprilike tri četvrtine zgrada u Evropi su energetski neefikasne. Zgrade EU odgovorne su za oko 40% potrošnje energije u bloku i 36% emisije gasova staklene baštne.

Zbog toga je Evropska unija krenula u velike napore renoviranja kako bi postigla svoj pravno obavezujući cilj smanjenja emisija na neto nulu do 2050. godine.

Nacrt direktive o energetskim karakteristikama zgrada (EPBD), koji je video Euractiv, zahteva da sve nove strukture podignute od 2030. moraju imati nultu emisiju.

Za postojeće zgrade, koje čine najveći deo evropskog stambenog fonda, zemlje EU će morati da obezbede primenu minimalnih standarda energetskih performansi kada budu podvrgнуте velikom renoviranju.

„Do [2035.] ceo nacionalni fond zgrada će biti pokriven minimalnim standardima energetskih performansi“, kaže se u nacrtu, koji je i dalje podložan promenama.

Skok cena energije i CO2 dozvola

AMSTERDAM - Cene energenata u Evropi porasle su u ponedeljak, reagujući na najavu zahlađenja u naredne dve nedelje, piše 30. novembra **Bloomberg**.

Cena prirodnog gasa za naredni mesec na referentnoj berzi TTF u Holandiji porasla je za čak 9,7%, na 96,25 evra (105,34 dolara) megavat-sat, cena električne energije u Nemačkoj za mesec unapred za 11%, dok su fjučersi za dozvole za emisiju CO₂ oborile rekordnu visinu i trgovani za 75,74 evra na vodećoj berzi u kontinentalnoj Evropi, amsterdamskom Ice Endexu.

“Ako zima bude posebno hladna, ne bismo mogli isključiti daljnje vanredne mere za smirivanje tržišta gase, a time i električne energije”, rekao je Stefan Ulrich, analitičar gase u BloombergNEF-u.

